

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามกลุ่มวัยของสำนักทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามกลุ่มวัยของสำนักทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีผู้ตอบแบบสำรวจ จำนวน ๑๗๗ คน แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามกลุ่มวัยของสำนักทันตสาธารณสุข แบ่งออกเป็น ๕ กิจกรรม คือ งานกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย งานวัยเรียนและวัยรุ่น งานวัยทำงาน งานวัยผู้สูงอายุ และการลดใช้อะมัลกัมและการจัดการขยะอะมัลกัมในงานทันตกรรม

ส่วนที่ ๓ ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขด้วยเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยรวม

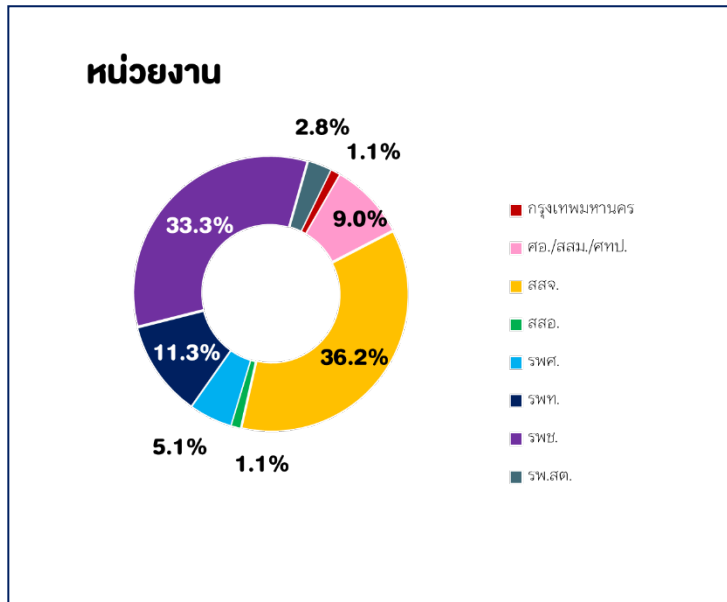
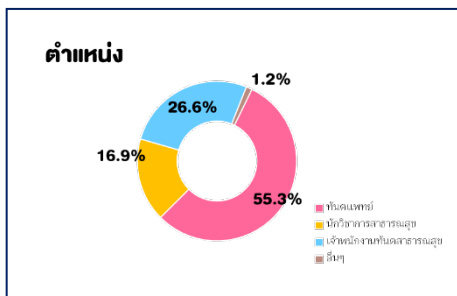
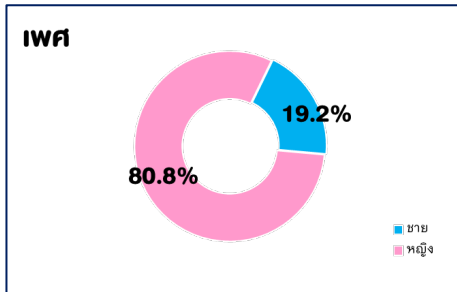
ส่วนที่ ๔ ความคาดหวังต่องานทันตสาธารณสุขในอนาคต

ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

รายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ ประกอบด้วยข้อมูล เพศ ตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่สังกัด สามารถสรุปข้อมูลได้ ดังนี้

จากข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๘ และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒ เป็นทันตแพทย์ ร้อยละ ๕๕.๓ รองลงมา คือ เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข ร้อยละ ๒๖.๖ นักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ ๑๖.๙ และอื่นๆ ได้แก่ นักทันตสาธารณสุข และพยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ ๑.๒ ส่วนใหญ่ปฏิบัติที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร้อยละ ๓๖.๒ รองลงมา คือ โรงพยาบาลชุมชน ร้อยละ ๓๓.๓ และโรงพยาบาลทั่วไป ร้อยละ ๑๑.๓ ตามลำดับ

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามกลุ่มวัยของสำนักทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณที่ผ่านมา

๒.๑ งานหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย

ผู้ตอบแบบสำรวจได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ร้อยละ ๘๔.๗ ของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด ซึ่งมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ดังนี้

หัวข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)	
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	-	๓๐ (๒๐.๐)	๑๐๗(๗๑.๓)	๑๓ (๘.๗)	๓.๙๗
๒. แนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงาน ชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๒๔ (๑๖.๐)	๑๐๗(๗๑.๓)	๑๙ (๑๒.๗)	๓.๘๙
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน	-	๒ (๑.๓)	๓๗ (๒๔.๗)	๙๓ (๖๒.๐)	๑๘ (๑๒.๐)	๓.๘๕
- องค์กรความรู้ นวัตกรรม	-	๑ (๐.๗)	๓๐ (๒๐)	๙๘(๖๕.๓๓)	๒๑ (๑๔.๐)	
- สื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์	-	๑ (๐.๗)	๓๐ (๒๐.๐)	๙๗ (๖๔.๗)	๒๒ (๑๔.๗)	
- ระบบข้อมูลสารสนเทศ	-	๑ (๐.๗)	๓๔ (๒๒.๗)	๙๙ (๖๖.๐)	๑๖ (๑๐.๗)	
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๒ (๑.๓)	๓๔ (๒๒.๗)	๙๗ (๖๔.๗)	๑๗ (๑๑.๓)	๓.๘๖
๕. ตัวชี้วัดมีความเหมาะสม	-	๕ (๓.๓)	๔๑ (๒๗.๓)	๘๘ (๕๘.๗)	๑๖ (๑๐.๗)	๓.๗๗

จากข้อมูล ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ในประเด็นแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงาน ชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๗ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๙ และการประสานงาน การให้ข้อมูล มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๖ ตามลำดับ

ความรู้ทักษะงานหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ที่อยากพัฒนา	ความต้องการสนับสนุนจากงานหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย
<p>(๑) ความรู้</p> <p>ได้แก่ การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเน้น ผลลัพธ์เด็ก สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ องค์กรความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเองของกลุ่มเป้าหมาย และความรู้ด้านอาหารเพื่อการดูแลสุขภาพช่องปาก</p> <p>(๒) ทักษะการปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการฝึกแปรงฟันที่ถูกต้องให้ผู้ปกครอง - ทักษะการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในช่องปากด้วยตนเอง - ทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเองของกลุ่มเป้าหมาย เช่น การแปรงฟัน แปรงฟันแห้ง การทำความสะอาดในช่องปาก การเข้ารับบริการทางทันตกรรม การตรวจฟันด้วยตนเองของหญิงตั้งครรภ์ การบังคับแปรงฟัน การดชนมน้ำตาลในเด็ก เป็นต้น 	<p>(๑) แนวทางการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการทำงานร่วมกับเครือข่ายนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข - การบูรณาการกับการฝากครรภ์ในภาคเอกชน - การประสานงานกับราชวิทยาลัยแพทย์ - การส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบงาน ANC ตระหนักและให้ความสำคัญในการให้บริการดูแลช่องปาก - การสร้างสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเพิ่มความรอบรู้ของหญิงตั้งครรภ์ <p>(๒) ฐานข้อมูล/ระบบรายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้พื้นที่มีส่วนร่วมในการพิจารณา กำหนดตัวชี้วัดด้วย และกำหนดให้เหมือนกันทุกระดับ - ปรับปรุงรายงาน HDC เช่น การเพิ่มสถานบริการคลินิกเอกชนให้อยู่ในระบบรายงาน HDC และเพิ่ม

ความรู้ทักษะงานหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ที่ยากพัฒนา	ความต้องการสนับสนุนจากงานหญิงตั้งครรภ์ และเด็กปฐมวัย
<p>(๓) เทคนิคการให้บริการทันตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการใช้วัสดุทันตกรรมแบบใหม่ที่ใช้ในการทำงานส่งเสริมป้องกัน - การใช้ฟลูออไรด์ในหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย - การใช้ silver fluoride - การใช้เม็ดสีย้อมฟัน <p>(๔) เทคนิคการสื่อสารด้านสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการส่งเสริมให้กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และผู้ดูแลเด็ก มี Health Literacy - เทคนิคการสื่อสารสุขภาพช่องปากในรูปแบบออนไลน์ - เทคนิคการสื่อสารให้ความรู้ในกลุ่มเป้าหมาย - เทคนิคการจูงใจในเด็กปฐมวัยให้สนใจการดูแลสุขภาพช่องปาก - เทคนิคการให้ความรู้แก่ครูผู้ดูแลศูนย์เด็กเล็กและการสร้างทัศนคติที่ดี 	<p>รายงานในระบบ HDC ในหัวข้อร้อยละเด็กใน ศพด. ฟันดีไม่มีผุ (cavity free) และมีระบบ data center และเครือข่ายงานการดำเนินการ</p> <p>(๓) การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาวัสดุ sealant แบบติดเร็ว โดนน้ำลายได้ ยึดติด ทนนาน <p>(๔) การสื่อสารในกลุ่มเป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารสุขภาพช่องปากที่ง่ายต่อการเข้าถึงของประชาชน สื่อแบบ mass media - ประชาสัมพันธ์ไปกับฝ่ายส่งเสริมในเรื่องพัฒนาการเด็ก และการตั้งครรภ์คุณภาพ <p>(๕) การสนับสนุนสื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องมือการประเมินสุขภาพช่องปาก และอุปกรณ์สาธิตการดูแลสุขภาพช่องปาก - สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อให้ความรู้ในรูปแบบออนไลน์ และเพิ่มชุดความรู้ทันตสุขภาพเป็นใบแทรกในสมุดสีชมพู <p>(๖) อุปกรณ์ดูแลสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gift set อุปกรณ์ดูแลสุขภาพช่องปาก เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ฟลูออไรด์เจล ไหมขัดฟัน เม็ดย้อมสีฟัน กระจกตรวจฟันในช่องปาก เป็นต้น - วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานทันตกรรมป้องกัน เช่น แก้วหัตถ์มี ถูงนี้ <p>(๗) ด้านงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ไหมขัดฟัน

๒.๒ งานวิจัยเรียนและวิจัยรุ่น

ผู้ตอบแบบสำรวจได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มงานวิจัยเรียนและวิจัยรุ่น ร้อยละ ๗๙.๗ ของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด ซึ่งมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ดังนี้

หัวข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)	
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๗)	๒๘ (๑๙.๙)	๙๘ (๖๙.๕)	๑๔ (๙.๙)	๓.๘๙
๒. แนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๒๓ (๑๖.๓)	๙๗ (๖๘.๘)	๒๑ (๑๔.๙)	๓.๙๙
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน	-	๒ (๑.๔)	๓๕ (๒๔.๘)	๘๘ (๖๒.๔)	๑๖ (๑๑.๓)	๓.๘๔
- องค์ความรู้ นวัตกรรม	-	๑ (๐.๗)	๓๐ (๒๑.๓)	๙๓ (๖๖.๐)	๑๗ (๑๒.๑)	
- สื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์	-	๑ (๐.๗)	๓๐ (๒๑.๓)	๙๓ (๖๖.๐)	๑๗ (๑๒.๑)	
- ระบบข้อมูลสารสนเทศ	-	๑ (๐.๗)	๓๐ (๒๑.๓)	๙๔ (๖๖.๗)	๑๖ (๑๑.๓)	

หัวข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)	
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	(๐)	๓๓ (๒๓.๔)	๙๐ (๖๓.๘)	๑๘ (๑๒.๘)	๓.๘๙
๕. ตัวชี้วัดมีความเหมาะสม	-	๕ (๓.๕)	๒๗ (๑๙.๑)	๙๕ (๖๗.๔)	๑๔ (๙.๙)	๓.๘๔

จากข้อมูล ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ในประเด็นแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงาน ชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๙ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ และการประสานงาน การให้ข้อมูล มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๙ เท่ากัน

ความรู้ทักษะงานวัยเรียนและวัยรุ่นที่อยากพัฒนา	ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยเรียนและวัยรุ่น
<p>(๑) องค์กรความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เกี่ยวกับการแปรงฟัน การแปรงฟันแท่ง และการตรวจช่องปากที่ถูกวิธี <p>(๒) แนวทางการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการบูรณาการความรู้ องค์กรความรู้ใหม่ ๆ สำหรับการดำเนินงาน <p>(๓) ทักษะการปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มวัยเรียน เช่น การแปรงฟัน เลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้อง เป็นต้น - ทักษะการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในช่องปากด้วยตนเอง <p>(๔) เทคนิคการสื่อสารด้านสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มเป้าหมาย - เทคนิคการสร้างแรงจูงใจในเด็กวัยเรียน วัยรุ่นให้ใส่ใจการดูแลทันตสุขภาพ - แนวทางการสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปากของโรงเรียนและชุมชน - แนวทางรณรงค์ในการขับเคลื่อนให้เกิด Health literacy ในกลุ่มเด็กวัยเรียน 	<p>(๑) แนวทางการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการปรับการทำงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ - Upstream นโยบายการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย - แนวทางการบูรณาการงานในกลุ่มเด็กวัยเรียน ใน Setting โรงเรียน มีการเพิ่มองค์ความรู้เรื่องสุขภาพช่องปากในหลักสูตรการเรียนการสอนมากขึ้น และติดตามตรวจสอบโดย ทันตบุคลากร - แนวทางการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพช่องปากในโรงเรียน - แนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปาก โดยมีการประสานและทำความร่วมมือกับโรงเรียน - แนวทางการส่งเสริมทันตสุขภาพ และการดำเนินงานเครือข่ายเด็กไทยฟันดี ในช่วงโควิด-๑๙ <p>(๒) ฐานข้อมูล/ระบบรายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดตัวชี้วัดให้เหมือนกันทุกระดับ - การจัดการเชื่อมฐานระบบข้อมูลให้ภาคการศึกษาสามารถจัดการเพิ่มข้อมูลประชากรนักเรียนให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันได้ <p>(๓) การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบการทำฟันแบบมาตรฐานในกรณีออกหน่วย - พัฒนาแอปพลิเคชันให้เข้าถึงในโรงเรียนและผู้ปกครอง <p>(๔) การสื่อสารในกลุ่มเป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์สร้างกระแสการดูแลสุขภาพช่องปากผ่าน influencer และต้นแบบการดูแลสุขภาพช่องปากที่ดี และสนับสนุนแคมเปญเกี่ยวกับการส่งเสริมทันตสุขภาพ <p>(๕) การสนับสนุนสื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสื่อและสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่

ความรู้ทักษะงานวัยเรียนและวัยรุ่นที่อยากพัฒนา	ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยเรียนและวัยรุ่น
	<ul style="list-style-type: none"> - คลิปสอนการตรวจฟันด้วยตนเอง - สื่อเรียนการสอนที่มีความทันสมัย เข้าใจง่าย เข้าถึงครอบคลุม และตรงกับกลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อรูปแบบออนไลน์ เช่น สื่อความรู้ผ่าน social เกมสันทนตสุขภาพออนไลน์ เป็นต้น - สนับสนุนอุปกรณ์สาริตการจัดกิจกรรมการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน <p>(๖) อุปกรณ์ดูแลสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุน Gift set อุปกรณ์ดูแลสุขภาพช่องปากในการจัดกิจกรรม เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน กระจกตรวจฟันในช่องปาก เม็ดสีย้อมฟัน หมอขัดฟัน เป็นต้น

๒.๓ งานวัยทำงาน

ผู้ตอบแบบสำรวจได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงาน ร้อยละ ๕๗.๑ ของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด ซึ่งมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ดังนี้

หัวข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)	
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ		๔ (๔.๐)	๓๒ (๓๑.๗)	๕๗ (๕๖.๔)	๘ (๗.๙)	๓.๖๘
๒. แนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	๑ (๑.๐)	๑ (๑.๐)	๓๘ (๓๗.๖)	๕๐ (๔๙.๕)	๑๑ (๑๐.๙)	๓.๖๘
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน		๔ (๔.๐)	๓๔ (๓๓.๗)	๕๔ (๕๓.๕)	๙ (๘.๙)	๓.๖๗
- องค์กรความรู้ นวัตกรรม		๒ (๒.๐)	๓๕ (๓๔.๗)	๕๒ (๕๑.๕)	๑๒ (๑๑.๙)	
- สื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์		๓ (๓.๐)	๓๖ (๓๕.๖)	๕๓ (๕๒.๕)	๙ (๘.๙)	
- ระบบข้อมูลสารสนเทศ		๓ (๓.๐)	๓๖ (๓๕.๖)	๕๓ (๕๒.๕)	๙ (๘.๙)	
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล		๕ (๕.๐)	๒๙ (๒๘.๗)	๕๗ (๕๖.๔)	๑๐ (๙.๙)	๓.๗๑
๕. ตัวชี้วัดมีความเหมาะสม		๓ (๓.๐)	๓๕ (๓๔.๗)	๕๕ (๕๔.๕)	๘ (๗.๙)	๓.๖๗

จากข้อมูล ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยทำงานในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด ๓ อันดับ ในประเด็นการประสานงาน การให้ข้อมูล มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๑ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ และแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๖๘ เท่ากัน

ความรู้ทักษะงานวัยทำงานที่อยากพัฒนา	ความต้องการสนับสนุนจากงานงานวัยทำงาน
<p>(๑) แนวทางการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดในการทำงานในกลุ่มวัยทำงาน - การบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อดูแลสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการที่ง่ายขึ้น <p>(๒) เทคนิคการสื่อสารด้านสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการประชาสัมพันธ์เชิงรุก การส่งเสริมป้องกันที่ต่อเนื่อง และประเมินผลได้ - เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก การสร้างความตระหนักให้กลุ่มเป้าหมาย - การสร้าง oral health literacy ให้กับวัยทำงาน <p>(๓) องค์ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์การเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปาก - ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการดูแลสุขภาพช่องปาก และการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง - ความรู้เรื่องความสำคัญของการดูแลช่องปากในคนไข้ NCD <p>(๔) ทักษะการปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง เช่น ทักษะการแปรงฟันที่ถูกวิธี การแปรงเหงือก เป็นต้น 	<p>(๑) แนวทางการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการให้มีมุมแปรงฟัน <p>(๒) การสื่อสารในกลุ่มเป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นให้มีการใช้แอปพลิเคชันส่งเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานมากขึ้น - สื่อสารให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้แอปพลิเคชันในกลุ่มทันตบุคลากรให้เข้าใจ <p>(๓) การสนับสนุนสื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนสื่อทันตสุขภาพของกลุ่มวัยทำงานที่มีความทันสมัย มีความเหมาะสมกับปัจจุบัน ทั้งในรูปแบบ manual เช่น เอกสารให้ความรู้การดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง ภาพพลิก โมเดลการคัดกรองรอยโรค และรูปแบบออนไลน์ เช่น สื่อรณรงค์สร้างกระแสการดูแลสุขภาพช่องปากทางออนไลน์ สื่อออนไลน์เพิ่มทักษะการตรวจช่องปาก สื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพช่องปาก เป็นต้น - เครื่องมือวัด health literacy วัยทำงาน และแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มวัยทำงานพร้อมประเมินและแปลผลได้ทันที <p>(๔) อุปกรณ์ดูแลสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนแปรงสีฟัน ยาสีฟัน อุปกรณ์เสริมในการทำความสะอาดช่องปาก เช่น ไหมขัดฟัน และอุปกรณ์การตรวจฟันด้วยตนเอง

๒.๔ งานวัยผู้สูงอายุ

ผู้ตอบแบบสำรวจได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ ร้อยละ ๘๑.๔ ของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด ซึ่งมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ดังนี้

หัวข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)	
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	๑ (๐.๗)	๒๕ (๑๗.๔)	๙๒ (๖๓.๙)	๒๖ (๑๘.๑)	๓.๙๙
๒. แนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	-	๒๓ (๑๖.๐)	๙๓ (๖๔.๖)	๒๘ (๑๙.๔)	๔.๐๓
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน	-	๔ (๒.๘)	๓๑ (๒๑.๕)	๘๘ (๖๑.๑)	๒๑ (๑๔.๖)	๓.๘๘
- องค์ความรู้ นวัตกรรม	-	๔ (๒.๘)	๒๐ (๑๓.๙)	๙๗ (๖๗.๔)	๒๓ (๑๖.๐)	๓.๘๘
- สื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์	-	๓ (๒.๑)	๒๔ (๑๖.๗)	๙๔ (๖๕.๓)	๒๓ (๑๖.๐)	
- ระบบข้อมูลสารสนเทศ	-	๑ (๐.๗)	๒๘ (๑๙.๔)	๙๐ (๖๒.๕)	๒๕ (๑๗.๔)	
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	-	๓๐ (๒๐.๘)	๘๘ (๖๑.๑)	๒๖ (๑๘.๑)	๓.๙๗
๕. ตัวชี้วัดมีความเหมาะสม	-	๔ (๒.๘)	๓๓ (๒๒.๙)	๘๕ (๕๙.๐)	๒๒ (๑๕.๓)	๓.๘๗

จากข้อมูล ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยผู้สูงอายุในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับ ในประเด็นแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงาน ชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๓ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๙ และการประสานงาน การให้ข้อมูล มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๗

ความรู้ทักษะงานผู้สูงอายุที่อยากพัฒนา	ความต้องการสนับสนุนจากงานผู้สูงอายุ
<p>(๑) เทคนิคการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุ - แนวทางการจัดบริการทันตกรรมทางไกล digital dentistry - แนวทางการทำงานร่วมกับเครือข่าย - แนวทางการส่งเสริมความรู้ด้านทันตสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ - เทคนิคการเข้าถึงผู้สูงอายุ การทำให้ผู้สูงอายุใส่ใจดูแลทันตสุขภาพ และการปรับทัศนคติการเข้ารับบริการทางทันตกรรม - แนวทางการดูแลผู้ป่วยภาวะเสื่อมต่าง ๆ เช่น อัลไซเมอร์ พาร์กินสัน เป็นต้น - แนวทางการดูแลผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง และผู้สูงอายุกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มครูเกษียณ ชมรมเกษียณ ในจังหวัด เป็นต้น <p>(๒) องค์กรความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลช่องปากผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ - ความรู้เกี่ยวกับโรคในช่องปากสำหรับผู้สูงอายุ และความรู้เกี่ยวกับการทำความสะอาดช่องปากที่ถูกรวิธี <p>(๓) ทักษะการปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคัดกรองมะเร็งช่องปาก - การประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในช่องปากด้วยตนเอง - การแปรงแห้ง - การใส่ฟันปลอม และทำความสะอาดฟันปลอม - ทักษะทางการสื่อสาร และการอบรมผู้สูงอายุและผู้ดูแลในการดูแลสุขภาพช่องปาก - การพัฒนาสื่อในกลุ่มสูงอายุ 	<p>(๑) แนวทางการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการขับเคลื่อนเชิงนโยบายโดยผนวกด้านช่องปากเข้าไปใน care plan ของ LTC - แนวทางการส่งเสริมให้ทันตบุคลากรในการตระหนักให้ความสำคัญกับการส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากในผู้สูงอายุ - แนวทางจัดทำ individual oral care plan <p>(๒) การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนา Application ที่เข้าถึงง่าย นวัตกรรมต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้กับผู้สูงอายุ - เพิ่มความรู้ในไลน์พินยังดี แก่ผู้สูงอายุ CG และผู้ดูแล ในการดูแลสุขภาพกาย ใจ และช่องปากผู้สูงอายุ <p>(๓) การสนับสนุนสื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แคมเปญสนับสนุนการดูแลทันตสุขภาพ - สื่อ และอุปกรณ์ให้ทันตสุขศึกษา แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ สื่อการสอนสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุ และสื่อสำหรับผู้สูงอายุ ที่มีเนื้อหาทันสมัยเป็นปัจจุบัน สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีตัวอักษรใหญ่ๆ อ่านง่าย - อุปกรณ์สาธิตให้ความรู้การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ เพื่อใช้ในการจัดอบรม เช่น กระจกส่องปาก กระจก โปสเตอร์การแปรงฟัน โมเดลสำหรับทุกชมรมผู้สูงอายุ คู่มือการดูแลช่องปากสำหรับผู้ดูแลอย่างเข้าใจง่าย - แบบคัดกรองสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุด้วยตนเอง <p>(๔) อุปกรณ์ดูแลสุขภาพช่องปาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพช่องปากที่เหมาะสมสำหรับวัยผู้สูงอายุ เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟันแปรงชอกฟัน ครีมติดฟันปลอม กระจกตรวจฟันในช่องปาก ชุดดูแลฟันเทียม เม็ดฟู ฟลูออไรด์เจล เจลวันชุ่มปาก - วัสดุอุปกรณ์ในการบูรณะสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ เช่น มีฟันเทียมให้เลือกหลายแบบ ในโรงพยาบาล <p>(๕) ด้านงบประมาณในการจัดอบรมผู้ดูแล care giver</p>

๒.๕ การลดใช้อะมลัมภ์และการจัดการขยะอะมลัมภ์ในงานทันตกรรม

ผู้ตอบแบบสำรวจได้มีการดำเนินงานลดใช้อะมลัมภ์และการจัดการขยะอะมลัมภ์ในงานทันตกรรม ร้อยละ ๕๒.๕ ของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมด ซึ่งมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ดังนี้

หัวข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)	
๑. การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	๑ (๑.๑)	-	๓๑ (๓๓.๓)	๔๘ (๕๑.๖)	๑๓ (๑๔.๐)	๓.๗๗
๒. แนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	-	๒ (๒.๒)	๒๓ (๒๔.๗)	๕๑ (๕๔.๘)	๑๗ (๑๘.๓)	๓.๘๙
๓. ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน	-	๑ (๑.๑)	๓๐ (๓๒.๓)	๕๑ (๕๔.๘)	๑๑ (๑๑.๘)	๓.๗๗
- องค์กรความรู้ นวัตกรรม	-	๑ (๑.๑)	๒๙ (๓๑.๒)	๔๘ (๕๑.๖)	๑๕ (๑๖.๑)	
- สื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์	-	๑ (๑.๑)	๓๒ (๓๔.๔)	๔๗ (๕๐.๕)	๑๓ (๑๔.๐)	
- ระบบข้อมูลสารสนเทศ	-	๑ (๑.๑)	๒๘ (๓๐.๐)	๕๐ (๕๓.๘)	๑๔ (๑๕.๑)	
๔. การประสานงาน การให้ข้อมูล	-	๑ (๑.๑)	๓๐ (๓๒.๓)	๕๐ (๕๓.๘)	๑๒ (๑๒.๘)	๓.๗๘
๕. ตัวชี้วัดมีความเหมาะสม	-	-	๓๓ (๓๕.๕)	๕๑ (๕๔.๘)	๙ (๙.๗)	๓.๗๔

จากข้อมูล ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานลดใช้อะมลัมภ์และการจัดการขยะอะมลัมภ์ในงานทันตกรรมในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓ อันดับ ในประเด็นแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงานชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๙ รองลงมา คือ การประสานงาน การให้ข้อมูล มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๘ และการประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๗ ตามลำดับ

ความรู้ทักษะการลดใช้อะมลัมภ์และการจัดการขยะอะมลัมภ์ที่อยากพัฒนา	ความต้องการสนับสนุนจากการลดใช้อะมลัมภ์และการจัดการขยะอะมลัมภ์
(๑) เทคนิคการเสริมสร้างความรู้เท่าทัน ประโยชน์ โทษ และอันตรายจากสารตะกั่วในอะมลัมภ์	(๑) คู่มือแนวทางการดำเนินงานกำจัดขยะอะมลัมภ์ที่ทำได้จริง
(๒) องค์กรความรู้	(๒) ฐานข้อมูล/ระบบรายงาน ได้แก่ ฐานข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอะมลัมภ์ และรายชื่อหน่วยงานหรือบริษัทที่รับกำจัดขยะอะมลัมภ์ที่ถูกต้อง
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะอะมลัมภ์ (การจัดเก็บ การกำจัด)	(๓) การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม
- ความรู้ในการใช้วัสดุอื่นทดแทนอะมลัมภ์	- พัฒนาวีสดุอุดฟัน
- ความรู้ในการเลือกใช้อะมลัมภ์ในกรณีที่เหมาะสม	(๔) การสื่อสารในกลุ่มเป้าหมาย
(๓) ทักษะในการอุดฟัน composite ที่ยากให้แก่ นักวิชาการและทันตภิบาล	- การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ความรู้แก่ประชาชน
	(๕) การสนับสนุนสื่อแนวทางการลดใช้อะมลัมภ์ และสื่อในการจัดการขยะอะมลัมภ์
	(๖) ด้านอุปกรณ์และงบประมาณ
	- อุปกรณ์จัดเก็บอะมลัมภ์เพื่อนำไปทิ้ง
	- งบประมาณในการใช้คอมโพสิต เรซิน และวัสดุอื่น ๆ ทดแทนอะมลัมภ์

ส่วนที่ ๓ ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขด้วยเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยรวม

จากข้อมูลส่วนที่ ๒ นำมาประเมินในภาพรวมด้วยค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจ คิดคะแนนและจัดเกณฑ์ระดับความพึงพอใจ เป็นดังนี้

ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	มีค่าคะแนน ๑
ระดับความพึงพอใจน้อย	มีค่าคะแนน ๒
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	มีค่าคะแนน ๓
ระดับความพึงพอใจมาก	มีค่าคะแนน ๔
ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	มีค่าคะแนน ๕

เมื่อนำคำตอบของผู้ตอบแบบสำรวจมาแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ย แล้วกำหนดระดับค่าเฉลี่ย แบ่งระดับความพึงพอใจ ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8$$

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

- คะแนนค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
- คะแนนค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ - ๒.๖๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
- คะแนนค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ - ๓.๔๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- คะแนนค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ - ๔.๒๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
- คะแนนค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ - ๕.๐๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ตารางแสดงผลความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขตามกลุ่มวัย

กลุ่มวัย	จำนวนผู้ตอบ (N)	คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปลผล
๑. งานกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	๑๕๐	๓.๘๗	พึงพอใจมาก
๒. งานวัยเรียนและวัยรุ่น	๑๔๑	๓.๘๙	พึงพอใจมาก
๓. งานวัยทำงาน	๑๐๑	๓.๖๙	พึงพอใจมาก
๔. งานวัยผู้สูงอายุ	๑๔๔	๓.๙๕	พึงพอใจมาก
๕. การลดใช้อะมัลกัมและการจัดการขยะอะมัลกัมในงานทันตกรรม	๙๓	๓.๗๙	พึงพอใจมาก

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขตามกลุ่มวัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขอยู่ในระดับมากทุกกลุ่มวัย โดยกลุ่มวัยที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ๓ อันดับแรก คือ งานวัยผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ เท่ากับ ๓.๙๕ รองลงมา คือ งานวัยเรียนและวัยรุ่น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ เท่ากับ ๓.๘๙ และงานกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ เท่ากับ ๓.๘๗

ส่วนที่ ๔ ความคาดหวัง ต่องานทันตสาธารณสุขในอนาคต

(๑) ทิศทางการดำเนินงาน

- มีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีนโยบายการทำงานที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีฟันดี เจ้าหน้าที่มีความสุข พัฒนางานทันตสาธารณสุขเป็นที่ยอมรับ เป็นหนึ่งในทีมสหวิชาชีพ และเน้นการดำเนินงานแบบขับเคลื่อนเชิงสังคมการเมือง มากกว่าการแก้ไขปัญหา
- ตัวชี้วัดมีความชัดเจนในแต่ละกลุ่มวัย มีความเหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานได้อย่างปลอดภัย เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลของงานอย่างเต็มที่ และให้พื้นที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวทันตบุคลากร มีความพอเพียง โปร่งใส อดทน มีเมตตา นำสู่สังคมไทยไร้ฟันผุ มีขวัญกำลังใจที่ดี และมีแผนรองรับในตำแหน่งงาน โดยเฉพาะนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) มีความมั่นคงในอาชีพ
- มุ่งเน้นการทำงานส่งเสริมในหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย เพื่อให้มีการดูแลทันตสุขภาพตั้งแต่แรก ตามโครงการสังคมไทยไร้ฟันผุ
- มุ่งเน้นการส่งเสริมป้องกันควบคุมไปกับการรักษาฟันฟูตามสิทธิประโยชน์ และการเข้าถึงบริการทันตสุขภาพ

(๒) แนวทางการดำเนินงาน

- มีการปรับแผนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค covid - ๑๙ เพื่อให้การบริการทันตกรรมที่ปลอดภัย
- มีแนวทางการนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ระบบการส่งเสริมสุขภาพอย่างเหมาะสม
- มีแนวทางการควบคุมน้ำตาลในอาหารที่เป็นรูปธรรมไม่มีผลประโยชน์
- มีแนวทางในการติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนด้านวิชาการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
- ลดขั้นตอนการดำเนินงานที่ยุ่งยาก เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณจากสำนัก ฯ

(๓) เป้าหมายการดำเนินงาน

- เกิดการจัดบริการทางทันตกรรมที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และประชาชนทุกกลุ่มวัยเข้าถึงบริการได้สะดวก รวดเร็ว มีระบบส่งต่อดูแลอย่างต่อเนื่อง
- มีเทคโนโลยีสนับสนุนในการทำงานด้านสุขภาพช่องปากที่เหมาะสม ทันสมัย ลดภาระงานของเจ้าหน้าที่
- งานทันตสาธารณสุขถูกรวมเป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีความเชื่อมโยงและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน
- ทันตบุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะความรู้สม่ำเสมอ และมีทันตแพทย์เฉพาะทางในสาขาต่าง ๆ ครอบคลุมทุกสาขาในระดับ รพศ./รพท. เพื่อรองรับปัญหาของผู้ป่วย
- มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก เช่น มียาสีฟันและแปรงสีฟันที่มีคุณภาพ ราคาถูก ประชาชนที่รายได้น้อยสามารถเข้าถึงได้มากขึ้น เป็นต้น
- เกิดกระแสการดูแลสุขภาพช่องปากในชุมชน
- ทุกกลุ่มวัยมีฟันใช้งานได้อย่างเหมาะสม ลดการสูญเสียฟันให้มากที่สุด
- คาดหวังตามเป้าหมาย ๘๐ : ๒๐ คือ อายุ ๘๐ ปี มีฟันแท้ใช้งาน ๒๐ ซี่
- คนไทยทุกกลุ่มวัยมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก มีพฤติกรรมทันตสุขภาพที่ดี มีความสามารถในการดูแลตนเอง สามารถตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์

ทันตสุขภาพ เข้ารับบริการทันตกรรมได้ทันเวลา และเหมาะสม เพื่อคนไทยให้มีสุขภาพช่องปากดี และคุณภาพชีวิตที่ดี

(๔) บูรณาการ/ภาคีเครือข่าย

- มีการบูรณาการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายระหว่างส่วนกลาง จังหวัด ชุมชน เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมป้องกันโรคช่องปากเกิดความร่วมมือ มีการแชร์ประสบการณ์การทำงานและข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน
- มีการทำงานด้านสุขภาพช่องปากแบบองค์รวม ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดน้อยลง

(๕) การสนับสนุน

- สิ่งสนับสนุนการดำเนินงานทุกกลุ่มวัย มีความทันสมัย เหมาะสม และเพียงพอในแต่ละพื้นที่
- มีระบบข้อมูลวิชาการ/ข่าวสารที่เอื้อต่อการทำงานของพื้นที่
- มีระบบป้องกันบุคลากรเพิ่มมากขึ้น ให้มีความปลอดภัยในการทำงาน
- สนับสนุนงบประมาณลงในระดับจังหวัด
- บทบาทการทำงานของผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่มีความชัดเจน

ส่วนที่ ๕ ข้อเสนอแนะ

(๑) **ตัวชี้วัด** ควรกำหนดตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความชัดเจน และสามารถทำได้จริง และในการกำหนดตัวชี้วัดควรกำหนดก่อนสิ้นปีงบประมาณ เนื่องจากพื้นที่จะต้องนำข้อมูลมาจัดทำแผนงานในระดับจังหวัด

(๒) **การดำเนินงาน** เน้นการทำงานด้านส่งเสริมป้องกันให้มากขึ้น หาพื้นที่ต้นแบบมาเป็น best practices เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานในพื้นที่อื่น ๆ และสนับสนุนอุปกรณ์การดูแลสุขภาพช่องปากเพื่อแจกจ่ายในพื้นที่ชุมชน และประชาชนที่ด้อยโอกาส และมีอยากให้มีการจัดอบรม อสม. และผู้สูงอายุ ในการดูแลสุขภาพช่องปากมากขึ้น

(๓) **ด้านกำลังคน** สร้างความก้าวหน้าของระบบกำลังคนด้านทันตสาธารณสุขในทุกกระดับ มุ่งเน้นการส่งเสริมการผลิตทันตบุคลากรให้มีความต้องการทำงานชุมชนมากขึ้น เสริมพลังและพัฒนาทักษะทางวิชาการองค์ความรู้ให้กับทันตบุคลากรมากขึ้น และพัฒนาองค์ความรู้การดูแลสุขภาพช่องปากให้กับวิชาชีพอื่นด้วย

(๔) **การบูรณาการทำงาน** กระตุ้นและสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปากในรูปแบบที่หลากหลาย ส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการ เชื่อมโยงงานทันตกรรมกับงานสุขภาพอื่น ๆ รวมถึงกับภาคีเครือข่ายอื่น ๆ เช่น โรงเรียน อปท. เป็นต้น และบรรจุแผนงานทันตกรรมลงในแผนงานของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้ส่วนงานมีความรับผิดชอบในการสนับสนุนงานทันตกรรมด้วย

(๕) **เทคโนโลยีทางทันตสุขภาพ** ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการส่งเสริมทันตสุขภาพ เช่น การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปในการคีย์ข้อมูลให้เป็นแนวทางเดียวกัน การเชื่อมโยงข้อมูลจากคลินิกทันตกรรมทุกแห่งเข้าสู่ระบบ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลในเว็บไซต์พินเทียมพระราชทานให้เข้าถึงง่ายมากขึ้น เป็นต้น มีช่องทาง YouTube ของสำนักทันตสาธารณสุขที่จัดหมวดหมู่การสื่อสาร เช่น การดำเนินงานสร้างเสริมทันตสุขภาพที่เป็นแบบอย่าง ความรู้ด้านอาหาร การดูแลทันตสุขภาพในแต่ละกลุ่ม เป็นต้น